

TRƯỜNG THCS: TAM ĐÔNG 1
MÔN: LỊCH SỬ 6
GV: VÕ KIM PHƯƠNG

NỘI DUNG 1: CUỘC KHỞI NGHĨA HAI BÀ TRUNG VÀ CUỘC KHÁNG CHIẾN
CHỐNG QUÂN XÂM LƯỢC HÁN

Bài 17: CUỘC KHỞI NGHĨA HAI BÀ TRUNG NĂM 40

NỘI DUNG TÌM HIỂU	NỘI DUNG BÀI GHI
Cuộc khởi nghĩa Hai Bà Trưng: ?Tiểu sử Hai Bà Trưng? HS đọc SGK/48 ->Hai Bà Trưng và Thi Sách thuộc dòng dõi quý tộc ? Nguyên nhân nào dẫn đến khởi nghĩa Hai Bà Trưng? HS/SGK/48 ? Qua 4 câu thơ SGK em cho biết mục tiêu cuộc khởi nghĩa là gì? Giành độc lập dân tộc, nối nghiệp các vua Hùng, trả thù chồng. Cuộc khởi nghĩa được đông đảo nhân dân ủng hộ-HS đọc chữ in nghiêng SGK/48. ?Việc khắp nơi kéo quân về Mê Linh nói lên điều gì? Dân khắp nơi đều bị áp bức, bóc lột, lòng yêu nước, tinh thần kháng chiến chống ngoại xâm. GV trình bày diễn biến trên lược đồ-HS có thể lên chỉ lại. ? Kết quả khởi nghĩa Hai Bà Trưng năm 40 như thế nào? ?Nguyên nhân thắng lợi cuộc khởi nghĩa? -Do sự hưởng ứng nhiệt liệt của nhân dân khắp nơi -Tinh thần yêu nước và đoàn kết của nghĩa quân	1. Cuộc khởi nghĩa Hai bà Trưng. * Nguyên nhân: Dưới ách thống trị tàn bạo của nhà Hán, hai gia đình lạc tướng bí mật liên kết với các thủ lĩnh nổi dậy, nhưng Thi Sách bị quân Hán giết hại. *Mục Tiêu khởi nghĩa: - Giành lại độc lập cho dân tộc, nối tiếp sự nghiệp các vua Hùng * Diễn biến: - Mùa xuân năm 40 , Hai Bà Trưng dựng cờ khởi nghĩa ở Hát Môn(Hà Nội),nghĩa quân đã làm chủ Mê Linh, tiến đánh Cổ Loa, Luy Lâu. -Tô Định hốt hoảng bỏ trốn về Trung Quốc, quân Hán ở các quận huyện khác bị đánh tan ->Cuộc khởi nghĩa thắng lợi hoàn toàn.

-Tài chỉ huy của Hai Bà Trưng ? Em có nhận suy nghĩ gì về lời nhận xét của Lê Văn Hưu SGK/49 -Dưới ách thống trị tàn bạo của nhà Hán , nhân dân khắp nơi sẵn sàng nổi dậy ủng hộ cuộc khởi nghĩa Hai Bà Trưng giành thắng lợi -Cuộc khởi nghĩa báo hiệu thế lực phong kiến phương Bắc không thể cai trị vĩnh viễn nước ta.	
---	--

Củng cố:

?Em hãy nêu nguyên nhân, mục tiêu khởi nghĩa Hai Bà Trưng?

? Trình bày diễn biến?

Dặn dò:

Học bài, chuẩn bị bài 18 đọc SGK , xem lược đồ.

- **Lưu ý: Học sinh: chép nội dung bài ghi vào vở, đọc và trả lời các câu hỏi để mở rộng kiến thức**

NỘI DUNG 1: CUỘC KHỞI NGHĨA HAI BÀ TRƯNG VÀ CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG QUÂN XÂM LƯỢC HÁN

Bài 18:

TRUNG VƯƠNG VÀ CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG QUÂN XÂM LƯỢC HÁN

NỘI DUNG TÌM HIỂU	NỘI DUNG BÀI GHI
1.Công cuộc xây dựng đất nước sau khi giành độc lập: ? Sau khi đánh đuổi quân Hán Hai Bà Trưng làm gì để giữ vững nền độc lập? HS có thể thảo luận hoặc trả lời trực tiếp SGK GV giảng mở rộng. ? Em hãy suy nghĩ xem việc Trưng Trắc được suy tôn làm vua nói lên điều gì? Toàn dân nhất trí trao vinh dự cho một người phụ nữ có công đầu cùng toàn dân đánh giặc. GV mở rộng từng ý:	1. Công cuộc xây dựng đất nước sau khi giành độc lập. - Trưng Trắc được suy tôn làm vua, lấy hiệu là Trưng Vương, đóng đô ở Mê Linh. +Phong chức tước cho người có công. +Các lạc tướng được quyền cai quản các huyện. +Xá thuế cho dân 2 năm. +Bãi bỏ pháp luật của chính quyền đô hộ

- Hệ thống quan lại: ổn định trật tự xã hội -> khẳng định quyền độc lập “Đô kì đóng cõi Mê Linh, Lĩnh Nam riêng một triều đình nước ta” .

- Xá thuế... nhằm làm cho dân ấm no hơn -> bồi dưỡng sức dân , dựa vào dân làm gốc.

? Tất cả những việc làm trên của Trưng Vương nói lên điều gì?

sau khi nước Âu Lạc gần 2 TK nước chúng ta không còn tên gọi, tưởng rằng không còn tồn tại, nhưng nay một người phụ nữ đã lãnh đạo nhân dân khởi nghĩa và bước đầu giành thắng lợi, xây dựng chính quyền -> tuy những việc làm chưa nhiều, tring thời gian ngắn, nhưng nó mang tính chất tiến bộ, góp phần nâng cao ý chí đấu tranh, bảo vệ độc lập dân tộc.

? Thái độ vua Hán ra sau khi hay tin Hai Bà Trưng khởi nghĩa?

SGK/50.

- Sau thất bại nhà Hán không tiến hành đàn áp ngay vì:

. Lo đối phó với cuộc đấu tranh của nông dân Trung Quốc.

. Thực hiện bành trướng lãnh thổ về phía Tây và phía Bắc.

. Cần có thời gian để chuẩn bị lại.

Chuyên ý:

2. Cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Hán (4/42- > 11/43):

? Viên tướng nào được nhà Hán cử làm chỉ huy xâm lược nước ta?

? Mã Viện là người như thế nào?

Lão luyện, gian ác, lắm mưu nhiều kế, từng chinh chiến ở phương Nam.

? Sau khi được giao nhiệm vụ Mã Viện làm gì?

? Quân tinh nhuệ là quân như thế nào?

*** Những trận đánh chính:**

? Mã Viện tấn công nước ta vào thời gian nào?

GV sử dụng lược đồ: Hợp Phố (Quảng Châu- Trung Quốc) xưa Hợp Phố nằm trong Châu Giao.

2. Cuộc kháng chiến chống xâm lược Hán (tháng 4/42 - đến tháng 11/43)

-Mã Viện chỉ huy quân xâm lược tấn công nước ta.

- Những trận đánh chính

+ Quân giặc tấn công Hợp Phố, quân ta chủ động rút khỏi Hợp Phố.

+ Hai Bà Trưng từ Mê Linh về Lãng Bạc nghênh chiến,ta lui về giữ Cổ Loa và Mê Linh, rồi về Cẩm Khê.

+ Tháng 3 – 43 , Hai Bà Trưng hi sinh ở Cẩm Khê

+ Năm 44, Mã Viện rút quân về nước.

*** Ý nghĩa:** Tiêu biểu cho ý chí quật cường bất khuất của dân tộc

Quân ta ngăn chặn giặc từ Hợp Phố, nhưng do tương quan lực lượng (Giao Châu có 746237 người)- Mã Viện chiếm Hợp Phố.

? Sau khi chiếm Hợp Phố Mã Viện tiếp tục làm gì?

- Bộ: men theo đường biển qua Quỷ Môn Quan (Tiên Yên- Quảng Ninh) -> xuống vùng Lục Đầu (là nơi gặp gỡ 6 dòng sông núi Chí Linh- Hải Dương).

- Thủy: Từ Hải Môn vượt biển vào sông Bạch Đằng, theo sông Thái Bình ngược lên Lục Đầu.=> Hai cánh quân thủy bộ gặp nhau ở Lãng Bạc(phía Đông Cổ Loa , gần núi Chí Linh- Hải Dương).

GV cho HS gạch SGK/50,51 2 đạo quân.

? Hành động của Trưng Vương ra sao khi Mã Viện đến Lãng Bạc?

Chặn giặc từ xa bảo vệ quốc đô Mê Linh.

? Lãng Bạc có địa thế như thế nào?HS đọc SGK/51.

? Vì sao, mỗi khi nhớ đến vùng Lãng Bạc Mã Viện không hết nỗi kinh hoàng?

HS thảo luận cặp đôi:

- Sợ vì giao chiến với quân ta trên địa bàn không thuận lợi.

- Một tên tướng giặc đã bỏ mạng ở đây.

- Sợ tinh thần kháng chiến của nhân dân ta

=> cuộc giao chiến quyết liệt nhưng do tương quan lực lượng quân giặc đông lão luyện, thạo lối đánh tập trung theo kiểu trận địa, quân ta vừa giành độc lập, lực lượng yếu, thiếu trang bị...

? trước thế giặc mạnh nghĩa quân ta đã làm gì?

?Kết quả cuộc khởi nghĩa 2BT năm 42-43?

? Gương hy sinh anh dũng của Hai Bà Trưng thể hiện truyền thống gì của dân tộc ta?

GV hiện nay trên khắp đất nước ta lập hơn 200 đền thờ Hai Bà Trưng và các vị anh hùng.

Trực quan: đền thờ 2BT.

? Việc lập nhiều đền thờ Hai Bà Trưng và các vị anh hùng thể hiện điều gì?

GĐTT + LHTT: gương anh hùng chống giặc thời Pháp , Mĩ: chị Út Tịch “ còn cái lai quần tao cũng đánh”. Bến Tre: nữ anh hùng Nguyễn Thị Định. Thời Mĩ có anh hùng lược lượng vũ trang nữ “quân đội tóc dài” “giặc đến nhà đàn bà cũng đánh”...	
--	--

- Ngày nay nước ta có nhiều đường mang tên Hai Bà
Trung, nhiều đền thờ , di tích...

Củng cố:

- ? Những việc làm của Hai Bà Trưng sau khi giành độc lập?
- ? Hằng năm kỉ niệm khởi nghĩa Hai Bà Trưng vào ngày nào?
- ? điểm nào cho thấy tinh thần kháng chiến quyết liệt của nhân dân ta?

Dặn dò:

Về nhà học thuộc bài, đọc bài 19 SGK/52, tập trả lời câu hỏi.

- **Lưu ý: Học sinh: chép nội dung bài ghi vào vở, đọc và trả lời các câu hỏi để mở rộng kiến thức**